

Domstolens **dom** i mål C-298/23 | Inter IKEA Systems

Pressmeddelande nr 119/26

Luxemburg, den 8 september 2026

Varumärkesrätt: Varumärkesinnehavaren kan motsätta sig att ett politiskt parti använder innehavarens kända varumärke när partiet inte har styrkt att dess yttrandefrihet väger tyngre än innehavarens rättigheter och intressen

Ett politiskt parti offentliggjorde en plan för att reformera asyl- och immigrationspolitiken i Belgien och använde därvid Ikeas kända varumärken för att förstärka sitt budskap. Det politiska partiet har åberopat sin yttrandefrihet för att motivera användningen av dessa varumärken. EU-domstolen påpekar i sin dom att den nationella domstolen, för att avgöra om det finns någon "skälig anledning" för denna användning, ska göra en avvägning mellan, å ena sidan, varumärkesinnehavarens rätt till egendom och dennes intressen och, å andra sidan, den rätt till yttrandefrihet som tredje man har åberopat och dennes intressen, då ingen av dessa två rättigheter är absolut. EU-domstolen konstaterar emellertid att användningen av Ikeas varumärken i förevarande fall kan vara till betydande förfång för dessa varumärkens renommé och varumärkesinnehavarens intressen. Under dessa omständigheter framgår det inte att användningen av Ikeas varumärken, vilken skett enbart i syfte att dra fördel av dessa varumärkens renommé för att förstärka ett politiskt budskap och öka dess spridning, väger tyngre än varumärkesinnehavarens rättigheter och intressen, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

År 2022 offentliggjorde det politiska partiet Vlaams Belang, vid en presskonferens, sin politiska plan med rubriken "IKEA-PLAN – Immigratie Kan Echt Anders" ("IKEA-planen – Immigration går verkligen att göra på annat sätt"), vars syfte var att reformera asyl- och immigrationspolitiken i Belgien. Förslagen åtföljdes av illustrationer som innehöll kännetecknen som motsvarade Ikeas varumärken samt figurer som liknade dem som finns med i monteringsanvisningarna för Ikeas produkter. Presskonferensen sändes i sociala medier. Inter IKEA, som är innehavare av dessa varumärken, väckte talan om intrång vid belgisk domstol mot föreningen Vrijheidsfonds, som drivit Vlaams Belangs kampanj.

Vrijheidsfonds har vid den nationella domstolen vitsordat att föreningen använt Ikeas varumärken utan varumärkesinnehavarens medgivande, men har uppgett sig ha använt dessa varumärkens renommé för att förstärka sitt budskap. Vrijheidsfonds har härvid gjort gällande att detta utgör en "skälig anledning" i den mening som avses i unionslagstiftningen, som således skyddar yttrandefriheten, inbegripet den politiska åsiktsfriheten och politisk parodi.¹ Den nationella domstolen anser att det rör sig om en konflikt mellan grundläggande rättigheter av samma rang, nämligen rätten till egendom och rätten till yttrandefrihet, och har därför begärt förhandsavgörande från EU-domstolen.

I sin dom konstaterar EU-domstolen inledningsvis att **EU-lagstiftningen inte innehåller några förtydliganden om begreppet "skälig anledning"**. Lagstiftaren har emellertid i skälen till lagstiftningen betonat att det är nödvändigt att tillämpa den på ett sätt som säkerställer full respekt för grundläggande fri- och rättigheter, särskilt yttrandefriheten.

Att enbart åberopa rätten till yttrandefrihet räcker emellertid **inte för att skälig anledning ska anses vara styrkt**. Den tredje man som använder ett kännetecken som är identiskt med eller liknar ett känt varumärke ska ange de konkreta skälen till användningen, kopplade till utövandet av dennes yttrandefrihet, och styrka att dessa skäl väger tyngre än varumärkesinnehavarens rättigheter och intressen.

Den nationella domstolen, som ska avgöra huruvida tredje mans användning grundar sig på en skälig anledning, **ska göra en avvägning mellan, å ena sidan, den rätt till egendom som tillkommer innehavaren av det kända varumärket och dennes intressen och, å andra sidan, den rätt till yttrandefrihet** som tredje man har åberopat och dennes intressen, då

ingen av dessa två rättigheter är absolut.

Den nationella domstolen ska i detta sammanhang fastställa huruvida tredje man använt det kända varumärket i god tro. Så är bland annat fallet när varumärket används för att förmedla en tanke eller uppfattning som har samband med varumärket i sig, varumärkesinnehavaren, dennes affärsmetoder, varor eller tjänster. Andra relevanta omständigheter är huruvida användningen av varumärket **bidrar till en debatt av allmänintresse** samt de **konsekvenser** som tredje mans användning av varumärket kan medföra **för varumärkesinnehavaren**. Det kan i synnerhet inte krävas att varumärkesinnehavaren ska tolerera en användning som skulle kunna åsamka denne oproportionerlig skada, eller som till och med skulle kunna vara till men för själva innehållet i den ensamrätt som registreringen av detta varumärke ger.

I detta sammanhang ska man beakta hur ofta och i vilken omfattning tredje man har använt det kända varumärket, på vilket sätt användningen har skett och den omständigheten att tredje mans användning kan ge intryck av att varumärkesinnehavaren ansluter sig till det politiska budskap som förmedlas eller till de politiska åsikter som förfäktas, eller till och med stöder dem på något sätt, trots att de värderingar som innehavaren förespråkar grundar sig på neutralitet i förhållande till alla politiska partier eller är oförenliga med det förmedlade politiska budskapet.

EU-domstolen konstaterar i detta avseende att användningen av Ikeas varumärken i förevarande fall kan vara till betydande förfång för dessa varumärkens renommé och för varumärkesinnehavarens intressen. Under dessa omständigheter framgår det inte att Vrijheidsfonds användning av Ikeas varumärken enbart i syfte att dra fördel av dessa varumärkens renommé för att förstärka sitt politiska budskap och öka dess spridning, väger tyngre än varumärkesinnehavarens rättigheter och intressen, vilket det emellertid ankommer på den hänskjutande domstolen att kontrollera.

PÅPEKANDE: Begäran om förhandsavgörande gör det möjligt för domstolarna i medlemsstaterna att, i ett mål som pågår vid dem, vända sig till EU-domstolen med frågor om tolkningen av EU-rätten eller om giltigheten av en EU-akt.

Tribunalen är behörig att pröva och avgöra mål om begäran förhandsavgörande som uteslutande avser 1) det gemensamma systemet för mervärdesskatt, 2) punktskatter, 3) tullkodexen, 4) tullklassificering av varor i Kombinerade nomenklaturen, 5) kompensation och assistans till passagerare vid nekad ombordstigning eller försenade eller inställda transporttjänster eller 6) systemet för handel med utsläppsrätter för växthusgaser. EU-domstolen är behörig att pröva och avgöra alla andra mål om begäran om förhandsavgörande.

Varken EU-domstolen eller tribunalen avgör det nationella målet. Det ankommer på den nationella domstolen att avgöra målet i enlighet med EU-domstolens eller tribunalens avgörande. Detta avgörande är på samma sätt bindande för de övriga nationella domstolar där en liknande fråga uppkommer.

Detta är en icke-officiell handling avsedd för massmedia och den är inte bindande för EU-domstolen. Redogörelsen för de faktiska omständigheterna och de tillämpliga bestämmelserna hänför sig till den relevanta tidpunkten och grundar sig på handlingarna i målet.

[Domen i fulltext och eventuellt en resumé](#) av domen publiceras på webbplatsen CURIA dagen för avkunnandet.

Kontaktperson för press: Jarosław Zasada ☎ (+352) 4303 2793.

Bilder från uppläsningen av domen finns tillgängliga på "[Curia Web TV](#)" och "[European Broadcasting Service](#)" ☎ (+32) 2 2964106.

Håll dig uppdaterad!

¹ Artikel 9.2 c i förordning [2017/1001](#) om EU-varumärken samt artikel 10.2 c och 10.6 i direktiv [2015/2436](#) för tillnärmning av medlemsstaternas varumärkeslagstiftning.